

Sygn. akt VU 1177/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 sierpnia 2018 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSO Mariola Mastalerz

Protokolant st. sekr. sądowy Karolina Rudecka

po rozpoznaniu w dniu 20 sierpnia 2018 roku w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie

sprawy z wniosku A. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddziałowi w W.

o wysokość emerytury kapitałowej

na skutek odwołania A. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w W.

z dnia 3 października 2017 r. sygn. (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt V U 1177/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 3 października 2017 roku, znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. Wydział (...) (...) w W. przyznał A. B. emeryturę od dnia (...) roku, to jest od daty osiągnięcia wieku emerytalnego. Organ rentowy wskazał, że od dnia 1 grudnia 2017 roku podstawę opodatkowania stanowi miesięcznie kwota 2 229 zł, zaliczka na podatek odprowadzana do urzędu skarbowego wynosi 182 zł, składka na ubezpieczenie zdrowotne wynosi łącznie 200,58 zł, w tym odliczana od podatku - 172,72 zł, natomiast odliczana z kwoty świadczenia - 27,86 zł. ZUS podał, że wysokość świadczenia do wypłaty wynosi miesięcznie 1 846,05 zł.

Od powyższej decyzji odwołał się w dniu 8 listopada 2017 roku ubezpieczony A. B.. W uzasadnieniu odwołujący wskazał, że otrzymuje dwie emerytury z polskiego i brytyjskiego systemu zabezpieczenia społecznego. Wnioskodawca zakwestionował potrącanie zaliczek na podatek dochodowy i składek na ubezpieczenie zdrowotne od obu świadczeń i wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji w tym zakresie.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Organ rentowy wyjaśnił, że jest ustawowo zobowiązany do potrącania zaliczki na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych oraz do poboru składki zdrowotnej.

Na rozprawie w dniu 26 marca 2018 roku wnioskodawca sprecyzował odwołanie, wskazując, że kwestionuje jedynie opłacanie składek zdrowotnych od obu świadczeń uzyskiwanych z brytyjskiego i polskiego systemu zabezpieczenia społecznego.

Postanowieniem z dnia 26 marca 2018 roku Sąd Okręgowy zwrócił się do (...) w Ł. celem udzielenia informacji co do zasad poboru składki zdrowotnej z emerytury przyznanej ubezpieczonemu A. B. przez (...) Oddział w W., w sytuacji, gdy ww. pobiera także emeryturę brytyjską, od której również odprowadzana jest składka zdrowotna.

W piśmie z dnia 23 maja 2018 roku (...) (...) Oddział (...) w Ł. wskazał, że w sytuacji, gdy ubezpieczony uzyskuje przychody z dwóch świadczeń emerytalnych konieczne jest odprowadzenie składki na ubezpieczenie zdrowotne z każdego z tych tytułów odrębnie do ZUS.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny w sprawie:

A. B., urodzony w dniu (...), zamieszkuje przy ul. (...) w Z.. Od dnia 14 czerwca 2016 roku pobiera emeryturę z brytyjskiego systemu zabezpieczenia społecznego. Wysokość świadczenia wynosi 255,40 (...) miesięcznie.

(dowód: pismo z dnia 20 października 2016 roku, k. 12, streszczenie decyzji o przyznaniu prawa do emerytury, k. 18 akt sprawy)

W dniu 18 lipca 2017 roku A. B. zgłosił wniosek o przyznanie prawa do polskiej emerytury kapitałowej przyznawanej na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

(dowód: wniosek o emeryturę z dnia 18 lipca 2017 roku, k. 1 – 5 akt ZUS)

Decyzją z dnia 3 października 2017 roku organ rentowy przyznał A. B. prawo do polskiej emerytury kapitałowej od dnia (...) roku, to jest od daty osiągnięcia wieku emerytalnego. Wysokość emerytury została obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy emerytalnej. Do obliczenia kwoty świadczenia ZUS przyjął następujące wartości:

- kwotę składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji – 37 103,88 zł,
- kwotę zwaloryzowanego kapitału początkowego - 498 953,04 zł,
- sumę kwot pobranych emerytur – 68 267,92 zł,
- średnie dalsze trwanie życia – 209,9 miesięcy.

Wysokość emerytury wyniosła 2 228,63 zł. Organ rentowy wskazał, że zaliczka na podatek odprowadzana do urzędu skarbowego wynosi 182 zł, a składka na ubezpieczenie zdrowotne – 200,58 zł (w tym 172,72 zł odliczana od kwoty podatku, a 27,86 zł – z kwoty świadczenia).

(dowód: decyzja z dnia 3 października 2017 roku, k. 8 akt ZUS)

Z obu świadczeń uzyskiwanych przez ubezpieczonego, zarówno z polskiego, jak i brytyjskiego systemu zabezpieczenia społecznego, potrącanie są zaliczki na podatek dochodowy oraz składki zdrowotne.

(dowód: pismo NFZ dnia 28 maja 2018 roku, k. 35 akt sprawy)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie jest bezzasadne i podlega oddaleniu.

Na wstępie wskazać należy, że zbieg dwóch lub większej liczby tytułów do objęcia danej osoby ubezpieczeniem zdrowotnym na podstawie art. 82 ust. 1 i ust. 2 w zw. z art. 66 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. 2017, poz. 1938 ze zm.) występuje wówczas, gdy ubezpieczony uzyskuje przychody z więcej niż jednego tytułu do objęcia obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego lub z tytułów tego samego rodzaju uzyskuje więcej niż jeden przychód. Wówczas

składka na ubezpieczenie zdrowotne może być opłacana z kilku tytułów odrębnie (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 12 lipca 2017 roku, sygn. akt II GSK 2758/15).

Stosownie do art. 82 ust. 1 i 2 ustawy o świadczeniach opieki, zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych w przypadku gdy ubezpieczony uzyskuje przychody z więcej niż jednego tytułu do objęcia obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego, o którym mowa w art. 66 ust. 1, składka na ubezpieczenie zdrowotne opłacana jest z każdego z tych tytułów odrębnie.

Tym samym w sytuacji gdy ubezpieczony uzyskuje, przychody z dwóch świadczeń emerytalnych konieczne jest odprowadzenie składki na ubezpieczenie zdrowotne z każdego z tych tytułów odrębnie do ZUS. Przy czym od świadczenia emerytalnego wypłacanego przez ZUS podmiotem zobowiązanym, do odprowadzenia składki na ubezpieczenie zdrowotne jest ZUS a w odniesieniu do świadczenia emerytalnego wypłacanego na konto w banku polskim, jest ten bank dokonujący wypłaty emerytury lub renty z zagranicy.

W przepisach art. 82 ust. 6 – 11 ustawodawca wskazał przypadki, w których pomimo zbiegu tytułów ubezpieczenia nie dokonuje się poboru składek zdrowotnych od każdego z przychodów. I tak, stosownie do art. 82 ust. 6 ww. ustawy w przypadku zbiegu tytułów do objęcia obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego, o których mowa w art. 66 ust. 1, składka finansowana z budżetu państwa jest opłacana tylko wtedy, gdy nie ma innego tytułu do objęcia obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego. W przypadku zbiegu tytułów do objęcia obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego, o których mowa w art. 66 ust. 1, gdy w ramach każdego z tych tytułów składka finansowana jest z budżetu państwa, składka jest opłacana wyłącznie z tytułu, który powstał najwcześniej (art. 82 ust. 7 powołanej ustawy). Z kolei regulacje zawarte w art. 82 ust. 8 – 11 ww. ustawy dotyczą osób prowadzących działalność pozarolniczą lub osób z nimi współpracujących oraz pracowników w rozumieniu ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, osób zaliczanych do umiarkowanego lub znacznego stopnia niepełnosprawności oraz osób duchownych. Przepisy te nie mają zatem zastosowania wobec ubezpieczonego.

Powołać należy także regulację zawartą w art. 85 ust. 9 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, zgodnie z którym to przepisem za osobę pobierającą emeryturę lub rentę składkę jako płatnik oblicza, pobiera z kwoty emerytury lub renty, o której mowa w art. 81 ust. 8 pkt 2 i ust. 9, i odprowadza jednostka organizacyjna Zakładu Ubezpieczeń Społecznych określona w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych, właściwa do wydawania decyzji w sprawach świadczeń. Przepis ten stanowi podstawę prawną do potrącania zaliczek na poczet podatku dochodowego dla osób fizycznych oraz do poboru składki zdrowotnej przez organ rentowy.

Przenosząc powyższe na grunt rozpoznawanej sprawy wskazać należy, że A. B. pobiera świadczenia emerytalne z dwóch różnych systemów państw członkowskich Unii Europejskiej, tj. emeryturę wypłacaną przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych oraz emeryturę wypłacaną przez instytucję brytyjską, w łączności z faktem posiadania miejsca zamieszkania na terenie Polski.

Zastosowanie w przedmiotowej sprawie mają zatem przepisy wspólnotowe uregulowane w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE. Nr 166, str. 1 ze zm.). Zgodnie z art. 23 powołanego rozporządzenia, osoba, która otrzymuje emeryturę lub rentę albo emerytury lub renty na mocy ustawodawstwa dwóch lub kilku Państw Członkowskich, z których jedno jest Państwem Członkowskim miejsca zamieszkania, i która jest uprawniona do świadczeń rzeczowych na mocy ustawodawstwa tego Państwa Członkowskiego, otrzymuje, jak i członkowie jej rodziny, takie świadczenia rzeczowe od instytucji miejsca zamieszkania i na rachunek tej instytucji, tak jak gdyby był osobą uprawnioną do emerytury lub renty należnej jedynie na podstawie ustawodawstwa tego Państwa Członkowskiego. W myśl zaś art. 30 rozporządzenia z dnia 28 kwietnia 2004 roku instytucja Państwa Członkowskiego zobowiązana na mocy stosowanego przez nią ustawodawstwa do potrącania składek od emerytów lub rencistów, z tytułu świadczeń z tytułu choroby, świadczeń macierzyńskich i równoważnych świadczeń dla ojca, może żądać i uzyskiwać takie potrącenia, których wysokość ustalana jest zgodnie z wymienionym ustawodawstwem, o ile świadczenia udzielane zgodnie z art. 23-26, obciążają "instytucję wymienionego Państwa Członkowskiego.

Zgodnie zaś z art. 30 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczącym wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.Urz.U.E.L Nr 284, str. 1 ze zm.), jeżeli dana osoba otrzymuje emeryturę lub rentę z więcej niż jednego państwa członkowskiego, kwota składek potrącanych od wszystkich wypłacanych emerytur lub rent w żadnym przypadku nie przewyższa kwoty, którą potrąca się od osoby otrzymującej emeryturę lub rentę w takiej samej wysokości z właściwego państwa członkowskiego.

W świetle powołanych przepisów koszt świadczeń opieki zdrowotnej ubezpieczonego ponosi (...), będący instytucją właściwą (ze względu na fakt wypłacania emerytury z ZUS) i instytucją miejsca zamieszkania. Okolicznością bezsporną w przedmiotowym postępowaniu jest bowiem, że wnioskodawca zamieszkuje w Polsce. Zastosowanie znajduje więc ustawodawstwo państwa członkowskiego miejsca zamieszkania, to jest prawo polskie.

W konsekwencji Fundusz jest uprawniony do żądania i uzyskiwania potrącenia składek na ubezpieczenie zdrowotne zarówno ze świadczeń emerytalnych wypłacanych przez polski organ rentowy, jak i inne instytucje państw członkowskich UE/EFTA na zasadzie art. 82 ust. 1 i 2 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Dodać należy, że zastosowania wobec ubezpieczonego nie mają wyłączenia wynikające z art. 82 ust. 6 – 11 ustawy o świadczeniach opieki, zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Nie zachodzi w przedmiotowym postępowaniu także okoliczność przewidziana w art. 30 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 września 2009 roku.

W braku podstaw do zastosowania przepisów wyłączających opłacanie składki na ubezpieczenie zdrowotne od każdego z tytułów ubezpieczenia odrębnie, odwołanie ubezpieczonego należało uznać za bezzasadne.

Mając na uwadze powyższe, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji wyroku.